

مسلمانان و شیعیان گرجستان در یک نگاه

شیعیان گرجستان در زمان ریاست جمهوری «ادوارد شوارز نادزه» از تحرک و آزادی دینی بیشتری برخوردار بودند

G/سرویس آذربایجان خبرگزاری آران / سرویس گرجستان

"جمهوری دموکراتیک گرجستان" کشوری است در قفقاز جنوبی که ۶۹,۷۰۰ کیلومتر مربع مساحت و کمتر از پنج میلیون نفر جمعیت دارد. این کشور از شمال با فدراسیون روسیه، از شرق با آذربایجان و از جنوب با آذربایجان، ارمنستان و ترکیه هم مرز است. گرجستان از غرب با دریای سیاه مسدود شده است.

ادیان گرجستان

حدود 70٪ مردم گرجستان مسیحی بوده و پیرو کلیسای ارتودوکس گرجستان هستند. بعد از ارتودوکس های گرجی، مسلمانان بزرگترین اقلیت دینی این کشور محسوب می شوند که متشکل از آذری ها و دیگر اقوام ساکن در این کشور از جمله آجاریا هستند. جمعیت مسلمانان گرجستان بین 10 الی 20٪ تخمین زده می‌شود؛ بنابراین حداکثر یک میلیون نفر از مردم این کشور مسلمان اند که 50 درصد آنان شیعه و 50 درصد دیگر سنی هستند.

روس های ساکن گرجستان، ارمنه آپوستولیک و ژرمن های پروتستان از دیگر اقلیت های این کشور هستند.

مسلمانان و شیعیان گرجستان

شیعیان گرجستان - که اکثراً دارای اصالت آذری هستند - در اطراف "تفلیس" پایتخت این کشور و شهرهای بزرگ آن زندگی می کنند. در شهرهای بزرگ استان تفلیس، "قاردابانی"، "مارنئولی" و "دومانسی" بیش از 110 هزار مسلمان و شیعه زندگی می کنند.

بیشتر مسلمانان روستانشین هستند و به شغل های روستایی مشغول اند. مسلمانان شهرنشین در تمام سطوح زندگی - از متمول تا فقیر - قرار دارند؛ ولی مسلمانان پایتخت عضو طبقه متوسط هستند.

اکثر مسلمانان گرجی، بعد از تحصیلات دبیرستانی به سراغ مشاغل آزاد می روند؛ اما دانشگاهیان فعال نیز در بین آنان یافت می شوند.

مؤسسات فعال شیعی

با توجه به جمعیت چندصد هزار نفری شیعیان، مؤسسات متعددی جهت امور مذهبی آنان وجود دارد؛ از جمله:

1. مؤسسه حکمت اهل بیت(ع)؛ در شهر گاردابانی؛ به سرپرستی «آقای نامیک حسین اف».
2. جمعیت الزهراء(س)؛ در شهر گاردابانی؛ به سرپرستی «خانم گل شه» که مؤسسه ای محلی برای فعالیتهای زنان مسلمان است.
3. مؤسسه آل البیت(ع)؛ در شهر تفلیس؛ به سرپرستی «حجت الاسلام دهرسخی» که وابسته به مؤسسه آل البیت قم است.
4. مؤسسه ایمان؛ در شهر تفلیس؛ به سرپرستی «آقای نامیک حسین» که مؤسسه ای خیریه و فعال در آموزش های غیر حضوری اسلامی است.
5. مؤسسه اهل بیت(ع)؛ در شهر مارنئولی؛ به سرپرستی «آقای راسم محمد اف».
6. انجمن جوانان مسجد امام علی(ع)؛ در شهر مارنئولی؛ که گروهی فعال و شیعه هستند که به صورت خود گردان اداره می شوند و به فعالیت های اجتماعی نظیر سرپرستی ایتم و ایجاد کلاس های فرهنگی مشغول هستند.
7. مؤسسه الحکمة؛ وابسته به حوزه علمیه نجف اشرف.

همچنین تعدادی مدارس حوزوی و اسلامی در کنار مساجد ایجاد شده و فعالیت می کنند. "جامعة المصطفی(ص) العالمیة" نیز بتازگی شعبه ای در این کشور راه اندازی کرده است.

مساجد شیعیان

گرجستان حدود 300 مسجد دارد که بیشتر آنها متعلق به اهل سنت است.

مساجد مهم شیعیان گرجستان عبارتند از:

1. مسجد جامع در شهر "تفلیس"؛
2. مسجد امام علی(ع) در شهر "مارنئولی"؛
3. مسجد مراغه در شهر "گاردابانی" (که قبل از انقلاب اسلامی به وسیله ایرانیان مراغه ای تأسیس شده است)؛
4. مسجد خوئی (که قبلاً فعالیتهای اجتماعی داشته اند ولی اکنون متروکه است)؛
5. مسجد اهل بیت(ع) در منطقه "سوغانلو" از توابع شهر تفلیس؛
6. مسجد حضرت رسول(ص) در ده کیلومتری شهر "مارنئولی".

رابطه حکومت با شیعیان

شیعیان گرجستان در زمان ریاست جمهوری «ادوارد شوارز نادزه» از تحرک و آزادی دینی بیشتری برخوردار بودند.

اما در سال ۲۰۱۳؛ های اخیر، تلاشهایی برای محدود کردن فعالیت‌های مذهبی صورت می گیرد. یکی از طرحهای تازه ای که حکومت جدید برای کنترل مسلمانان اجرا کرده است "اداره جامعه روحانیت" است. هم اکنون حکومت تمام فعالیت های مسلمانان را تحت نظر خود گرفته است؛ مثلاً مدیریت حج را به دست خود گرفته و سالانه برای تعداد خاصی از مردم یا روحانیون خاص ویزای حج صادر می‌کند. به موجب این طرح، فعالیت های مذهبی در آینده نیاز به "جواز" دارد و هر روحانی یا فعال مذهبی باید از این کانال تأیید شود تا بتواند فعالیت کند.

رابطه شیعیان با پیروان مذاهب و ادیان دیگر

اکثر اهل سنت گرجی محب اهل بیت(ع) هستند و شیعیان نه تنها با سنی های سنتی مشکلی ندارند؛ بلکه دارای روابط تجاری و خانوادگی با آنان نیز هستند.

سنی های گرجستان بیشتر تحت تأثیر کشور ترکیه هستند و وهابیت تاکنون در جامعه گرجستان توفیقی کسب نکرده است؛ ولی وهابیان بشدت در حال سرمایه گذاری های زیر بنایی هستند و انتظار می رود که در آینده نزدیک مشکل ساز شوند.

همچنین مسلمانان - عموماً - و شیعیان - خصوصاً - رابطه حسنه ای با مسیحیان هموطن خود دارند.

همچنین جای یک انتشارات فعال شیعه به زبان در زبان گرجی خالی است؛ هم اکنون نویسندگان و مترجمان شیعه و نیز امکانات چاپ در گرجستان موجود است اما پشتیبانی مالی از سوی یک

